

Republika e Kosovës

Република Косово - Republic of Kosovo

Qeveria - Влада - Government

*Ministria për Komunitete dhe Kthim / Министарство за заједнице и повратак /
Ministry of Communities and Return*

RAPORTI I ARRITJEVE TË MINISTRISË PËR KOMUNITETE DHE KTHIM NË 100 DITËT E KALUARA

Shkurt – Maj 2020

MAJ 2020

PËRMBAJTJA:

Përmbledhje ekzekutive ..... **Error! Bookmark not defined.**

ARRITJET E 100 DITËVE TË PUNËS SË MINISTRISË PËR KOMUNITETE DHE KTHIM .....**Error! Bookmark not defined.**

1. Kthimi i qëndrueshëm dhe integrimi ..... **Error! Bookmark not defined.**

2. „Të fitoj jeta“ – akcioni i ndarjes së pakove të ndihmës gjatë pandemisë 5

3. Procesi i Shkupit ..... **Error! Bookmark not defined.**

Përmbledhje ekzekutive

Ministria për Komunitete dhe Kthim, e cila në mbledhjen e re të Qeverisë së Kosovës gjatë mandatit të Kryeministrit Z. Albin Kurti vazhdoi të drejtohej nga Dalibor Jevtiq, ka ndërmarrë të gjitha hapat e nevojshëm për të vazhduar ato aktivitete të kaluara që synojnë krijimin e kushteve për kthim të qëndrueshëm, mbrojtje, integrimi dhe zhvillimin e komuniteteve.

Është e rëndësishme të theksohet se Ministria për Komunitete dhe Kthim dha kontributin e saj të plotë në hartimin, dhe më vonë në zbatimin e Programit të Qeverisë 2020-2023. Ministri Jevtiq, megjithëse një përfaqësues i Listës Serbe, i cili nuk ishte pjesë e marrëveshjes së quajtur Marrëveshja e Koalicionit e cila formoi Qeverinë, dha kontributin e tij personal në ndërtimin e besimit me Kryeministrin dhe kolegët e ministrive të tjera të linjës. Me pak fjalë, përvoja dhe konstruktiviteti në ndërtimin e një të ardhme më të mirë mbizotëruan paragjykimet dhe pengesat që qëndronin në rrugën e ndërtimit të besimit të ndërsjellë me përfaqësuesit legjitimë të serbëve në Kosovë. Vlen të përmendet bashkëpunimi dhe mesazhet konstruktive të Ministrit të Shëndetësisë, Arben Vitia, dhe Ministrit për Komunitete dhe Kthim, Dalibor Jevtiq, gjatë pandemisë së virusit Corona, e cila ka hasur në reagime pozitive nga faktorët e brendshëm publik dhe ndërkombëtar. Bashkëpunimi midis dy ministrave dhe mesazhi i tyre i përbashkët për anëtarët e komunitetit serb kontribuan në ndërtimin e besimit aq të nevojshëm në veprime të përbashkëta kundër përhapjes së virusit në kohën e pandemisë. Takimi i iniciuar i Ministrave të Shëndetësisë së Kosovës dhe Serbisë me ndërmjetësimin e Ministrisë së Punëve të Jashtme të Italisë pati një efekt po aq të mirë në ndërtimin e politikës së bashkëpunimit në luftën kundër koronavirusit, ku Ministri për Komunitete dhe Kthim Dalibor Jevtiq mori pjesë në mënyrë aktive.

Ministria për Komunitete dhe Kthim zbatoi me kohë të gjitha vendimet e Qeverisë të marra me qëllim të mënyrës së shpenzimit të fondeve buxhetore gjatë pandemisë, zbatimin e masave të reja shtrënguese, mbrojtjen gjatë pandemisë dhe më shumë.

Për më tepër, Ministria për Komunitete dhe Kthim, përmes qasjes së saj të vazhdueshme institucionale dhe shërbimeve efikase, duke marrë parasysh standardet ndërkombëtare dhe praktikën më të mira, ka vazhduar të implementojë aktivitete që synojnë ndërtimin e besimit të ndërsjellë, duke siguruar mundësi të barabarta për të gjitha komunitetet që jetojnë në Kosovë.

Konkretisht, si një organ qeveritar, ne ishim ndër të parët që hartuam, miratuam dhe tani zbatuam *Programin e mbrojtjes dhe ndihmës për banorët e cenusur gjatë pandemisë Covid-19*, falë të cilit shpejt arritëm në ndihmë tek më të prekurit. Në një kohë kur jeta normale ishte e pamundur për shkak të vendosjes së masave për t'u mbrojtur kundër përhapjes së pandemisë Covid-19, paketat e ndihmës ushqimore, higjienës dhe ilaçeve u dërgoheshin grupeve më të

cenueshme të qytetarëve si: të kthyerit në mjedise të largëta dhe të izoluar, banorët e cenueshëm të qendrave kolektive, të moshuarit, persona me aftësi të kufizuara, kategori të prekshme nga popullata, prindërit beqarë, komunitetet jo-shumicë, përfshirë romët, ashkali, egjiptianët, boshnjakët, goranët dhe shqiptarët në veri të Kosovës.

Falë koordinimit të mirë dhe efikas me Ministrinë e Shëndetësisë, Doganave dhe Policinë e Kosovës, kemi mundësuar shkuarjen dhe kthimin nga Serbia të pacientëve më të vështirë që kanë sigurim shëndetësor në Serbi dhe gëzojnë kujdes shëndetësor falas atje. Në kohë jashtëzakonisht të vështira, kemi mundësuar dërgimin e ilaçeve të nevojshme (insulinë dhe ilaçet për të sëmurët kronikë) nga Serbia për personat e siguruar të sistemit shëndetësor serb, dhe mbi të gjitha për të kthyerit nga komuniteti serb në Kosovë, të cilët mund t'i marrin këto ilaçe falas në Serbi. Ky ishte një hap konkret përpara në ndërtimin e besimit midis komunitetit serb dhe institucioneve të Kosovës. Në një mjedis të vështirë dhe të jashtëzakonshëm pune, në bashkëpunim me partnerët ndërkombëtarë dhe Zyrën e Bashkimit Evropian, kemi iniciuar vazhdimin e procesit të ri-integrimit dhe kthimit të personave të zhvendosur, duke aprovuar ndërtimin e 62 shtëpive në fazën fillestare.

Aktivitetet e ndërmarra nga Ministria për Komunitete dhe Kthim në 100 ditët e para të Qeverisë krijuan një trajtim të mirë dhe një mjedis të këndshëm për punë të mëtejshme. Sidoqoftë, tendenca e përhapjes së pandemisë Covid-19, masat e marra ishin një pengesë shtesë në përmbushjen e qëllimeve strategjike.

ARRITJET E 100 DITËVE TË PUNËS SË MINISTRISË PËR KOMUNITETE DHE KTHIM

1. Kthimi i qëndrueshëm dhe integrimi

Në bazë të legjislacionit aktual, Ministria për Komunitete dhe Kthim promovon dhe zbaton veprimtari që mbrojnë të drejtat e komuniteteve dhe anëtarëve të tyre, përfshirë të drejtën për t'u kthyer, duke krijuar kushte për kthimin e qëndrueshëm të personave të zhvendosur brenda vendit dhe refugjatëve.

Në këtë drejtim, në kuadër të projektit "Kthimi dhe Ri-integrimi në Kosovë, Faza 5" (BE - RRK 5), të cilin Ministria për Komunitete dhe Kthim bashkëfinancon me Zyrën e Bashkimit Evropian në Kosovë, dhe i cili implementohet nga Organizata Ndërkombëtare për Migracionin (IOM) në 11 komuna, u mbajt seanca elektronike e Komitetit Drejtues të Projektit dhe u **aprovua ndërtimi i 62 shtëpive për të kthyerit dhe personat e zhvendosur**. Partneri implementues IOM, megjithë masat kufizuese të shkaktuara nga pandemia e Covid-19, po zbaton procedurat për të

filluar ndërtimin e shtëpive të përmendura. Në periudhën vijuese, pritet miratimi i kërkesave shtesë për ndërtimin e shtëpive.

2. „Të fitoj jeta“ – akcioni i ndarjes së pakove të ndihmës gjatë pandemisë

Pandemia globale e infeksionit koronavirus (COVID-19) filloi në Kinë, në provincën e saj në Wuhan, më 8 dhjetor 2019. Kosova së pari u përball me koronavirusin në 13 Mars 2020, kur Instituti Kombëtar i Shëndetit Publik njoftoi se dy pacientë ishin infektuar nga virusi. Të vetëdijshëm për faktin se ne po përballemi me një pandemi, e cila ka një tendencë për t'u përhapur me shpejtësi, aty ku lë pasoja të paparashikueshme, na u desh ta kundërshtonim së bashku, në harmoni dhe ndihmë vetëmohuese ndaj njëri-tjetrit, por edhe vetvetes sepse është mënyra e vetme për të përballuar këtë krizë të shkallës botërore. Administratat qendrore dhe lokale kanë prezantuar masa mbrojtëse, të cilat janë të zakonshme në kohën e pandemive dhe urgjencave: ndalime për lëvizje në një interval të caktuar kohor, ndalime për tubime, mbyllje shkollash dhe objekteve të tjera publike, hapje të karantinës, etj. Masat e paraqitura për t'u mbrojtur kundër përhapjes së pandemisë Covid-19 kanë parandaluar më tej jetën normale në Kosovë.

Kriza e shkaktuar nga pandemia ka prekur edhe më tej grupet më të rrezikuara në Kosovë: të kthyerit në zona të izoluara, PZHBV të cenueshëm të vendosur në qendra kolektive, grupe të cenueshme shoqërore, prindër beqarë, të moshuarit dhe të sëmurët, njerëz me aftësi të kufizuara, anëtarë të komuniteteve jo-shumicë në komuna dhe të tjera.

Më shumë se kurrë, njerëzit duhej të siguroheshin që zyrtarët e tyre të qeverisë po përgjigjen urgjentisht, me përgjegjësi dhe me vendosmëri për të zbutur pasojat sociale dhe ekonomike të krizës duke siguruar transparencë të plotë të veprimtarive të tyre përmes strategjive gjithëpërfshirëse për të ndihmuar më të rrezikuarit.

Ministria për Komunitete dhe Kthim, në përputhje me mandatin e saj dhe në përgjigje të kohërave të krizës së pandemisë, ka hartuar një *Program për mbrojtjen dhe ndihmën për më të rrezikuarit gjatë pandemisë së virusit Covid-19 në Kosovë*. Një pjesë e këtij programi kishte të bënte me aksionin nën moton "**Të fitoj jeta**", gjatë të cilit 606 familje u ndihmuan në dy faza me pako ushqimore dhe higjienike.

Në mënyrë të ngjashme, në bazë të projektit "Kthimi dhe Ri-integrimi në Kosovë (RRK5), Faza 5", Ministria për Komunitete dhe Kthim në bashkëpunim me Zyrën e Bashkimit Evropian në Kosovë bashkëfinancuan furnizimin dhe shpërndarjen e paketave të ushqimit dhe higjienës për 253 familje të kthyer, kryesisht të komunitetit romë, ashkali dhe egjiptian.

Është e rëndësishme të theksohet se në kohërat kritike të pandemisë, falë veprimeve të sipërpërmendura, paketat e ushqimit dhe higjenes u shpërndanë me sukses për 856 familje në 31 komuna, nga të cilat 3.374 banorë përfituan drejtpërdrejt **(46.6% serbë dhe 53.4% të tjerë - romë, ashkali, egjiptianët, shqiptarët, boshnjakët, goranët dhe turqit)**. Këto janë kryesisht kategori të cenueshme të popullsisë: të kthyerit në zona të izoluar, personat e zhvendosur të cenueshëm të vendosur në qendrat kolektive, kategoritë të cenueshme sociale të popullatës, të papunë, prindërit beqarë, të moshuarit dhe të sëmurët, personat me aftësi të kufizuara, anëtarët e komuniteteve jo-shumicë në komuna dhe të tjerët.

Jemi krenarë të theksojmë që kjo ndihmë ka arritur deri tek më të rrezikuarit dhe të izoluarit në Kosovë. Për shembull, në veri të Kosovës, paketat tona arritën tek anëtarët e izoluar të komunitetit shqiptar në komunat e Zubin Potokut, Leposavçit dhe Zveçanit.

3. Procesi i Shkupit

Në vitin 2014, Ministria për Komunitete dhe Kthim nisi një iniciativë rajonale me mbështetjen e OSBE-së dhe UNHCR-it, të gjitha me qëllim të gjetjes së zgjidhjeve të qëndrueshme për personat e zhvendosur nga Kosova. Që atëherë, institucionet përkatëse nga Prishtina, Beogradi, Shkupi dhe Podgorica janë takuar rregullisht përmes një procesi rajonal, i njohur më mirë si "Procesi i Shkupit".

Ministri për Komunitete dhe Kthim, Ambasadori i OSBE-së në Kosovë dhe Shefi i Misionit të UNHCR-it në Kosovë zhvilluan një takim përmes një video konference dhe ranë dakord të **vazhdojë procesi i Shkupit përmes grupeve teknike të punës dhe forumeve të nivelit të lartë me akterët përkatës nga Prishtina, Beogradi, Shkupi dhe Podgorica.**